

Міжнародний конгрес «500 років білоруського книгодрукування»

14–15 вересня 2017 року у Національній бібліотеці Білорусі (Мінськ) відбувся **Міжнародний конгрес «500 років білоруського книгодрукування»**, у якому взяли участь, серед сотень учасників, і **українські спеціалісти**, у т.ч. з **Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського**.

Для участі у конгресі було заявлено понад 600 учасників з 24-х країн. Цей масштабний захід, який зібрав бібліотекарів, істориків книги, інших спеціалістів, був організований Міністерством культури Республіки Білорусь та Національною бібліотекою Білорусі за підтримки Центральноєвропейської ініціативи (CEI), Міждержавного фонду гуманітарного співробітництва держав – учасників СНД (МФГС), Програми мобільності для цілеспрямованих міжособистих контактів (MOST).

У рамках конгресу за два дні відбулося багато заходів у різних формах: пленарне засідання Конгресу, XX загальне зібрання Некомерційного партнерства «Бібліотечна асамблея Євразії», Міжнародний круглий стіл «Документальний спадок в Центрально-Європейському регіоні: шляхи збереження, вивчення й популяризації», XIII Міжнародні книгознавчі читання, в рамках яких працювало 7 секцій, покладання квітів до пам'ятника Франциску Скорині, урочисте відкриття міжнародної виставки «Франциск Скорина та його епоха» тощо.

Міжнародний круглий стіл «Документальний спадок в Центрально-Європейському регіоні: шляхи збереження, вивчення й популяризації» був організований Національною бібліотекою Білорусі (НББ) за фінансової підтримки Центральноєвропейської ініціативи (CEI) і націлений на обмін досвідом держав – членів CEI в галузі зміцнення міжкультурних зв'язків в галузі збереження, вивчення і освоєння документального спадку відповідно до передової міжнародної практики.

Упродовж двох днів учасники круглого столу заслухали такі доповіді:

- *«Видання Ф. Скорини в колекціях Британської бібліотеки»* куратора колекцій Британської бібліотеки К. Дженсена (Великобританія);

- *«Відкрита й спільна відповідь на завдання цифрового збереження та просування»* директора з інформаційних технологій Національної бібліотеки імені Ф. Сечені М. Лендваї (Угорщина);
- *«Рання книжна культура Фінляндії»* професора Гельсінського університету Т. Лайне (Фінляндія);
- *«Увічнення пам'яті Ф. Скорини за кордоном: Краків, Падуя, Прага (1986–1996)»* почесного керівника фонду «Спадщина Міхала Клеафаса Огінського» П. Кравченка (Білорусь);
- *«Діяльність бібліотек Білорусі зі збереження, вивчення та популяризації книжкової спадщини»* заступника завідувача головного управління культури і аналітичної роботи Міністерства культури Республіки Білорусь Н. Задзерковської;
- *«Збереження всесвітнього культурної і документальної спадщини Білорусі в діяльності Національного історико-культурного музею-заповідника «Несвіж»* директора заповідника С. Клімова;
- *«Діяльність Інституту консервації бібліотечних колекцій по збереженню національного бібліотечного фонду»* зберігача Національної бібліотеки Польщі М. Вячорека;
- *«Діяльність Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого з вивчення, збереження та популяризації документальної спадщини (на прикладі творчості Т. Г. Шевченка)»* генерального директора цієї установи Т. Вилегжаниної;
- *«Діяльність Національної бібліотеки Республіки Молдова із забезпечення збереженості книжкової спадщини»* завідувача відділу цієї бібліотеки В. Косаван;
- *«Проблеми збереження писемної спадщини: досвід Національної та університетської бібліотеки»* керівника Центру зберігання та консервації Національної та університетської бібліотеки Словенії Я. Малешич;
- *«Документальна спадщина – скарб Чорногорії»* керівника секції публікацій Національної бібліотеки Чорногорії імені Д. Черноєвіча.

Учасники круглого столу мали змогу також заслухати **доповідь директора Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського Галини Ковальчук «Книжкові пам'ятки академічних бібліотек України: проблеми і перспективи їх збереження, популяризації та обліку в державному реєстрі».**

Окрім цього, так само присвячені видатному діячеві культури початку XVI ст., історії книговидання та бібліотечної справи Франциску Скорині були **засідання семи секцій**, зокрема: *«Франциск Скорина: особа, діяльність, спадщина»*, *«П'ять століть книгодрукування»*, *«Книжкова спадщина Білорусі у вітчизняних та зарубіжних зібраннях»*, *«Національні документи і колекції у фондах бібліотек, архівів, музеїв і їх бібліографічне відображення»*, *«Історія бібліотечної справи Білорусі і зарубіжних країн»*, *«Книга – читання – бібліотека: XXI століття»*, *«Книга і мистецтво: від Скорини до сучасності».*

На секції «Франциск Скорина: особа, діяльність, спадщина», роботою якої керували заступник директора Національної бібліотеки Білорусі О. О. Суша та головний науковий співробітник Інституту історії НАН Білорусі Г. Я. Голенченко, було заслухано доповіді білоруських, українських, чеських, польських та російських дослідників:

- Г. Я. Голенченка *«Нові дослідження чеських скоринознавців»*,
- провідного наукового співробітника Російської державної бібліотеки Т. О. Ісаченко *«Ренесансно-просвітницькі риси видавничої програми Ф. Скорини»*,
- аспіранта Карлового університету П. Котова *«Ф. Скорина в Чехії в павутинні згадок і здогадок»*,

- провідного наукового співробітника Інституту слов'янознавства РАН Ю. А. Лабинцева та старшого наукового співробітника того ж інституту Л. Л. Щавинської «Сучасне польське скоринознавство»;
- завідувачки відділу рідкісних книг Російської державної бібліотеки Д. Н. Рамазанової «Ф. Скорина та історія білоруського книгодрукування в неопублікованих працях А. С. Зернової»;
- провідного наукового співробітника Національного історичного музею Республіки Білорусь Ю. М. Лаврика «Ф. Скорина як засновник вітчизняної традиції кириличного друку XVI-XVIII ст.»;
- професора Вармінсько-Мазурського університету З. Ярошевич-Переславець «Книжковий спадок Ф. Скорини і його послідовників в книгозбірнях Польщі»;
- завідувачки відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського Н. П. Бондар «Українська рукописна Скориніана: спроба аналізу датованих списків XVI ст. і осередки їх створення»;
- доцента Білоруського державного університету культури і мистецтв І. П. Клімова «Нове джерело Ф. Скорини в передмові до празького видання Біблії» та багатьох інших.

На зазначеній секції з доповіддю «Українська рукописна Скориніана: спроба аналізу датованих списків XVI ст. і осередки їх створення» виступила **завідувач відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського Наталія Бондар.**

Не менш цікавою і плідною була робота й інших секцій Конгресу.

За результатами конференції було опубліковано «**Матэрыялы Міжнароднаго кангрэса «500 гадоў беларускага кнігадрукавання»**. Окремі доповіді вийдуть друком в науковому часописі Національній бібліотеці Білорусі «Здабыткі».

Безперечно, виголошені під час масштабного Міжнародного конгресу з нагоди 500-ліття білоруського книгодрукування в Мінську доповіді, опубліковані статті, винесені на обговорення питання спродують подальші дослідження як безпосередньо в галузі скоринознавства, так і в історії давньої книги, кодикології, історичному бібліотекознавстві та бібліографознавстві, розвитку інформаційних соціальних комунікацій, тож **широ вітаємо білоруських колег з Національної бібліотеки Білорусі з успішним проведенням конгресу, запрошуємо до участі в книгознавчих заходах в Україні і до подальшого поглиблення українсько-білоруських культурних зв'язків.**

Галина Ковальчук, директор Інституту книгознавства НБУВ

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського